

S.D.E.
F.Y.B.A. Sem – I (CBCS 2018 Course) : WINTER - 2018
SUBJECT : ECONOMICS (G1) – I

Day : Saturday
Date : 01/12/2018

Time : 10.00 AM TO 01.00 PM
Max. Marks : 70

W-2018-4185

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 Explain the Indian economy at the time of Independence Period. **[16]**

OR

What are the characteristics of Indian economy?

Q.2 Attempt **ANY TWO** of the following: **[12]**

- a) What are the difficulties in measuring National Income?
- b) State the importance of water resources.
- c) Explain the Recent Population Policy of India.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following: **[12]**

- a) Explain the broad demographic feature of population.
- b) What is the role of infrastructure in economic development?
- c) Explain the causes of rural to urban migration of population.

Q.4 Attempt **ANY THREE** of the following: **[15]**

- a) Explain the sectional distribution of National Income.
- b) Explain the concept of NNP.
- c) Discuss the 'Human Development Index'.
- d) Explain the trends of National Income.

Q.5 Write short notes on **ANY THREE** of the following: **[15]**

- a) Land Resources
- b) Energy
- c) Agriculture Sector
- d) GDP

* * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ स्वातंत्र्य काळातील भारतीय अर्थव्यवस्था स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये कोणती ?

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (१२)

- अ) राष्ट्रीय उत्पन्न मापनातील अडचणी कोणत्या ?
- ब) जल साधनसंपत्तीचे महत्त्व सांगा.
- क) भारताचे वर्तमान लोकसंख्या धोरण स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (१२)

- अ) लोकसंख्येची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) आर्थिक विकासात पायाभूत सुविधांची भूमिका कोणती ?
- क) ग्रामीण ते शहरी लोकसंख्या स्थलांतराची कारणे स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा (१५)

- अ) राष्ट्रीय उत्पन्नाचे विभागवार वितरण स्पष्ट करा.
- ब) निव्वळ राष्ट्रीय उत्पादन संकल्पना स्पष्ट करा.
- क) 'मानवी विकास निर्देशांक' यावर चर्चा करा.
- ड) राष्ट्रीय उत्पन्नाची प्रवृत्ती स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर टीपा लिहा. (१५)

- अ) जमिन साधनसंपत्ती
- ब) ऊर्जा
- क) कृषी क्षेत्र
- ड) स्थूल देशांतर्गत उत्पादन

* * * *

सूचना:

- १) सभी प्रश्न आनिवार्य है ।
- २) दाहिने दिएहुए अंक प्रश्नोंके पुर्ण गुण दर्शाते है।

प्र.१ स्वतंत्र काल की भारतीय अर्थव्यवस्था को स्पष्ट किजिए । (१६)

और

भारतीय अर्थव्यवस्था की विशेषताएँ कौनसी है?

प्र.२ निम्नलिखित प्रश्नोंमे से किन्ही दो के उत्तर लिखिए । (१२)

- अ) राष्ट्रीय आय मापन की समस्याएँ कौनसी है?
- ब) जल संसाधन का महत्त्व स्पष्ट किजिए ।
- क) भारतीय वर्तमान जनसंख्या नीती को स्पष्ट किजिए ।

प्र.३ निम्नलिखित प्रश्नोंमे से किन्ही दो के उत्तर लिखिए । (१२)

- अ) जनसंख्या की मुख्य विशेषताएँ स्पष्ट किजिए।
- ब) आर्थिक विकास मे आधारभूत संसाधनों की भूमिका कौनसी है?
- क) जनसंख्या के ग्रामीण से शहर प्रवासनों के कारण स्पष्ट किजिए ।

प्र.४ निम्नलिखित प्रश्नोंमे से किन्ही तीन के उत्तर लिखिए । (१५)

- अ) राष्ट्रीय आय का शाखागत वितरण स्पष्ट किजिए।
- ब) शुद्ध राष्ट्रीय उत्पादन संकल्पना स्पष्ट किजिए ।
- क) 'मानवी विकास सूचीपर' चर्चा किजिए।
- ड) राष्ट्रीय आय की प्रवृत्ति को स्पष्ट किजिए ।

प्र.५ टिप्पणीयाँ लिखिए । (कोइभी तीन) (१५)

- अ) भूसंसाधन
- ब) ऊर्जा
- क) कृषी क्षेत्र
- ड) सकल घरेलू उत्पादन

* * * *